

สาเหตุและปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ของบุคคลปัญญาอ่อน
ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลราชานุกูล (2541)

A study of causes and problems to the unwanted pregnancy
of mental retarded persons having services at Rajanukul hospital

วัลย์ลิกา สังข์ทอง

วารุณี เมฆอริยะ

บทคัดย่อ

การวิจัยสาเหตุและปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ของบุคคลปัญญาอ่อน ที่มารับบริการ ณ ร.พ.ราชานุกูล วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อการเข้าสู่ภาวะการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และเพื่อเข้าถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดจากการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลปัญญาอ่อน ที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เพราะถูกหลอกลวงไปข่มขืน และได้มารับบริการที่ ร.พ.ราชานุกูล จำนวน 40 ราย ตั้งแต่ กุมภาพันธ์ 2535-กุมภาพันธ์ 2541 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (Standard Deviation) และไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการศึกษาวิจัย พบว่าสถานภาพของบิดา มารดากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นคู่ ร้อยละ 47.5 รองลงมาเป็นหม้าย ร้อยละ 27.5 บิดาส่วนใหญ่มีอายุช่วง 41-45 ปี ร้อยละ 30.0 มารดามีอายุในช่วง 36-40 ปี ร้อยละ 32.5 ส่วนใหญ่บิดา จบประถมศึกษา ร้อยละ 67.5 และมารดาจบประถมศึกษา ร้อยละ 50.0 บิดา มารดาส่วนมากมีบุตร 6 คนขึ้นไป ร้อยละ 30.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 1 ร้อยละ 27.5 บ้านของตนเองแต่เช่าที่ ร้อยละ 52.5 รองลงมาเป็นบ้านเช่าร้อยละ 32.5 สภาพบ้านอยู่กันหลายครอบครัว คับแคบ ร้อยละ 45.0 และอยู่ในชุมชนแออัด ร้อยละ 52.0

บุคคลปัญญาอ่อนที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 92.5 มีอาชีพเป็นลูกจ้าง ร้อยละ 7.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากช่วยเหลือตนเองได้บางอย่าง ร้อยละ 40.0 รองลงมาช่วยเหลือตนเองได้ทุกอย่าง ร้อยละ 42.5 รูปร่างหน้าตาของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากพบว่า รูปร่างหน้าตาสวยปานกลาง ร้อยละ 90.0 รองลงมารูปร่างหน้าตาสวย และไม่สวยเท่าๆกัน ร้อยละ 5.0

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุการเข้าสู่ภาวะการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

บุคคลปัญญาอ่อนถูกหลอกลวงไปข่มขืนนอกร้านเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.0 รองลงมาถูกข่มขืนที่บ้านตนเอง ร้อยละ 20.0 เพื่อนชายที่ข่มขืนบุคคลปัญญาอ่อน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพื่อนชายในชุมชนเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 67.5 รองลงมาไม่ทราบใครข่มขืน ร้อยละ 25.0 ความประพฤติก่อนตั้งครรภ์ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบออกเที่ยวนอกร้าน ร้อยละ 60.0 รองลงมา ชอบอยู่คนเดียว ไม่มีเพื่อน ไม่ค่อยพูด ร้อยละ 30.0 ความประพฤติดังกล่าวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบออกเที่ยวนอกร้าน ร้อยละ 52.5 รองลงมา ชอบอยู่คนเดียว ไม่มีเพื่อน ไม่ค่อยพูด ร้อยละ 27.5

ปัญหาที่ผู้ปกครองต้องรับภาระเนื่องจากการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ของบุคคลปัญญาอ่อน

บุคคลปัญญาอ่อนถูกข่มขืนแต่ผู้ปกครองแจ้งความไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.0 แจ้งความได้ ร้อยละ 10.0 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 47.5 ผู้ปกครองทราบว่ากลุ่มตัวอย่างตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ เพราะครรภ์โตจนสังเกตเห็นได้ ร้อยละ

52.5 รองลงมาทราบได้เพราะ กระโปรง/กางเกงที่ใส่อยู่ติดตะขอไม่ได้ ร้อยละ 27.5 บุคคลปัญญาอ่อนเองไม่ทราบว่าตนเองตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ร้อยละ 100.0 ผู้ปกครองทราบว่ากลุ่มตัวอย่างตั้งครรภ์ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ตั้งครรภ์ได้ 5-8 เดือน ร้อยละ 75.0 ขณะตั้งครรภ์กลุ่มตัวอย่าง อายุ 13-20 ปี ร้อยละ 75.0 รองลงมาอายุ 21-32 ปี ร้อยละ 25.0 ผู้ปกครองต้องนำกลุ่มตัวอย่างไปฝากครรภ์ ร้อยละ 80.0 เมื่อทราบว่าบุคคลปัญญาอ่อนตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่ผู้ปกครองรู้สึกโกรธผู้วัยที่ทำให้ห้อย ร้อยละ 55.0 และส่วนใหญ่ผู้ปกครองต้องการให้กลุ่มตัวอย่างทำแท้ง แต่ทำไม่ได้ ร้อยละ 80.0 รองลงมาทำแท้งก่อนคลอด ร้อยละ 20.0 ปัญหาการเลี้ยงดูบุตรของบุคคลปัญญาอ่อน ก่อนคลอดบุตร พบว่าส่วนใหญ่ ผู้ปกครองคิดจะเลี้ยงดูบุตรของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 47.5 รองลงมาจะยกบุตรของกลุ่มตัวอย่างให้กรมประชาสงเคราะห์ ร้อยละ 25.0 หลังจากกลุ่มตัวอย่างคลอดบุตรแล้ว ผู้ปกครองต้องเลี้ยงดูบุตรของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 70.5 ยกให้กรมประชาสงเคราะห์ ร้อยละ 7.5 ความคิดของผู้ปกครองเรื่องการเลี้ยงดูบุตรของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังคลอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เพราะนักสังคมสงเคราะห์จิตเวชใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้ผู้ปกครองลดความวิตกกังวล ตระหนักถึงปัญหา ยอมรับและเข้าใจในวุฒิภาวะของบุคคลปัญญาอ่อน ผู้ปกครองได้รับทราบบริการเกี่ยวกับสวัสดิการทางสังคม จึงทำให้ผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนทัศนคติมาเลี้ยงดูบุตรของกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น บุคคลปัญญาอ่อนทำหมันหลังคลอดและหลังทำแท้ง ร้อยละ 100.0 การเลี้ยงดูบุตรของบุคคลปัญญาอ่อนได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 1.19 อยู่ในเกณฑ์ที่เลี้ยงดูได้ไม่เหมาะสม เพราะบุคคลปัญญาอ่อนไม่มีวุฒิภาวะในการเป็นแม่ ผู้ปกครองต้องรับภาระแทนทั้งหมด

จากการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า

-การใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์จิตเวช ด้วยความใส่ใจ วิริยะอุตสาหะในการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้แนวทางและรูปแบบในการป้องกันสาเหตุและปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ของบุคคลปัญญาอ่อน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

-ผู้ปกครองที่มีบุคคลปัญญาอ่อนมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ก็ควรนำบุคคลปัญญาอ่อนไปทำหมันถาวร เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดตามมา

-กรณีที่ทราบแน่ชัดว่าบุคคลปัญญาอ่อนถูกข่มขืน ให้รีบนำไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากถูกข่มขืน เพราะแพทย์มีกรรมวิธีที่มีให้เกิดการตั้งครรภ์ได้ รวมทั้งตรวจโรคติดเชื้อ และให้รับแจ้งความ คือถ้าเกิดการตั้งครรภ์และมีใบแจ้งความ ก็จะได้รับพิจารณาทำแท้งตามมาตรา 305

-ผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรสอนเรื่องเพศให้กับบุคคลปัญญาอ่อน สอนให้รู้จักป้องกันตนเอง ไม่ไปไหนกับคนแปลกหน้า ไม่ให้เพื่อนชายแตะเนื้อต้องตัว ถ้าถูกล่วงเกินทางเพศต้องรีบมาบอกผู้ปกครอง

-รัฐควรมีมาตรการในการควบคุมสื่อต่าง ๆ หนังสือโป๊ ภาพยนตร์ วีดีโอ บางประเภท ที่เป็นสิ่งจูงใจกระตุ้นทางเพศให้กับบุคคลปัญญาอ่อน รัฐควรกวดขัน และควบคุมอย่างจริงจัง

-รัฐควรจัดบริการเกี่ยวกับสวัสดิภาพครอบครัวและเด็ก ให้กับบุคคลปัญญาอ่อนที่ตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ควรจัดที่พักระหว่างตั้งครรภ์ และหลังคลอด บริการฝากเลี้ยงบุตรชั่วคราว เพื่อช่วยเหลือครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อนที่มีปัญหา

-รัฐควรมีบทลงโทษอย่างหนักกับบุคคลที่ล่วงเกินทางเพศบุคคลปัญญาอ่อน

สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
ขอบเขตของงาน	2
วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ขอบเขตการศึกษาค้นคว้าวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ข้อจำกัดในการศึกษา	6
บทที่ 2 ความหมายและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาวะปัญญาอ่อน	8
แนวข้อคิดเกี่ยวกับความจำเป็นที่พึงประสงค์	10
ผลของการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
วิธีการเลือกหา	21
กลุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	23